

Aloite 6.2.2023

EVAKOT

Viitataan aloitteeseen 14.3.2022.

Orimattila oli merkittävä evakkojen vastaanottokunta. Täällä oli syksyllä 1944 yli 5000 evakkoa Karjalasta ja Lapista. Ehkä inkeriläisetkin voitaneen laskea heihin kuuluviksi. Olihan Orimattila viideksi suurin inkeriläisten sijoittajakunta.

Kunnan asukasluku ilman evakkoja yli 10.000. Viime vuonna on kouluilla kuultu kirvulaisten kokemuksia.

Ukrainan sota on palauttanut mieleen omat ”kipeät” kokemukset. Niitä on tarpeen kerrata. Se voisi korjata silloin jääneitä traumoja ja oikasta väärinkäsityksiä.

Suomessa on järjestetty tilaisuuksia ja mahdollistettu kokemusten jakaminen myös nuoremmalle polvelle.

Esitän,

että selvitetään, voidaanko myös täällä järjestää evakkojen ja asiasta kiinnostuneiden nuoremman polven tapahtuma.

Aloitteessa viime vuoden maaliskuussa esitän useita tahoja, jotka voisivat olla mukana mahdollisesti järjestämässä ja osallistumassa. Kaupunki voisi olla myös jotenkin mukana.

Orimattila 6.2.2023

Evakot

Tein 7.6.2021 aloitteen evakkovaelluksen ja evakkotietouden viemisestä koululaisille.

Aloite perustui Karjala-lehden etusivun kirjoitukseen 3.6.2021 Eurajoen koululaisille järjestetystä tapahtumasta.

Tilanne on Ukrainan tapahtumien osalta entistä merkittävämpi. Siellä on jo lähes kolme miljoonaa asukasta lähtenyt evakkoon. Heilläkin paljon samoja kokemuksia kuin mitä suomalaiset kokivat heti 30.11.1939 talvisodan alkaessa ja sen jälkeen myös Lapin sota huomioiden. Orimattilan kautta meni jo ensimmäisenä talvisotapäivänä 12 pommikonetta.

Suomessa väki joutui lähtemään nopeasti. Lapset oli pukematta. Ei vain Aira Samulin ja muut Hirsylän mutkasta siirretyt, vaan myös koko Suomen kansa, Lappia myöten koki sodan.

Orimattilaan tuli noin 3500 evakkoa: pääosa Kirvusta, Karjalasta, itärajalta ja Lapista. Meillä myös Pudasjärveltä Lapin sodan alussa.

Esitän,

että Orimattilan kaupunki olisi muiden tahojen kanssa järjestämässä tapahtumaa. Voisi olla esityksiä, seminaareja, luentoja. Voisi kutsua edustajia ja luennoitsijoita vaikkapa yliopistoista tai muualta.

Kulttuuritoimi voisi olla yhtenä organisoimassa. Mukana vaikkapa seurakunnat, Orimattila -seura, Karjala-seurat, pudasjärveläiset, Lapin väki, Orimattilan Sanomat ja muu lehdistö, evakkovaiheen kokeneet ja heidän jälkikasvunsa. Voisi olla näkökulmaa siitä, miten kantaväestö koki evakot. Kokemukset eivät ole unohtuneet.

Voisi koota myös julkaisun, yhteenvedon ja muistelmia kokemuksista.

Tapahtuma avaisi ja rohkaisisi jotakin myös siitä, mitä tänään koetaan Ukrainassa. Siellä koetut tapahtumat tuovat uudelleen täällä mieleen myös "kipeitä" asioita."

Tapahtuma voisi olla myös koululaisille aikaisemman Eurajoen malliin viitaten.

Orimattila 14.3.2022

Pertti Laaksonen